

Річниці створення області й району

Ведучий рубрики
Микола МАНЬКО,

директор Державного історико-культурного заповідника м. Острога

Вісім десятиків років тому було створено Ровенську (як вона до 1991 року офіційно іменувалася і в українському варіанті своєї назви) область. Указ про це Президія Верховної Ради Української РСР датований 27 листопада 1939 р., а Президія Верховної Ради Союзу РСР – 4 грудня того ж року. До складу новоствореної області ввійшли території п'яти повітів ліквідованого Волинського воеводства міжвоєнної Польської держави (Ровенського, Здолбунівського, Дубенського, Костопільського, Сарненського), а також окремі гміни і села Пінського повіту Польського воеводства. Центром області стало найбільше місто Західної Волині Ровно (український варіант його назви – Рівне – був неофіційним, його вживати начебто не забороняли, але не заохочували, не вважали бажаним і навіть могли викликати підозри у благонадійності).

Кременецький повіт Волинського воеводства ввійшов до складу Тернопільської (з 1940 року – Тернопільської) області, а решта повітів склали адміністративну одиницю з центром у Луцьку, за якою була збережена назва всього нашого великого історичного краю (тобто Волинська область).

Острог на час створення Ровенської області залишався містом на правах окремої адміністративної одиниці в складі Здолбунівського повіту. Але вже розробляли нову (районну) схе-

му адмінподілу, аналогічну організації влади на давніх підрадянських землях. Як правило, села двох-трьох гмін мали об'єднатися в район із адміністративним центром в одному зі сіл чи містечок, що до того були гмінними центрами, або ж у місті повітового підпорядкування. Тож на підставі Указу Президія Верховної Ради Української РСР від 1 січня 1940 р. в Ровенській області 20 січня 1940 р. було створено 30 адміністративних районів. Серед них був і Острозький, до складу якого ввійшли місто Острог (центр району) і села трьох ліквідованих гмін – Новомалинської (з центром у містечку Межиріч), Хорівської, Сіянецької, а замість гмін відтепер райони ділилися на сільські ради у складі одного чи кількох поселень. Крім Острозького, на території колишнього Здолбунівського повіту були створені Здолбунівський (місто Здолбунів, гміна Здовбиця) і Мізоцький (гміна Мізоч і Будараж) райони.

Партійним очільником краю (першим секретарем Ровенського обласного комітету Комуністичної партії (більшовиків) України був призначений із центру 33-річний уродженець Одеси **Василь Бегма**, який перед цим працював секретарем Київського обкому КП(б)У по кадрах. На чолі області він залишався до 1949 р. (з перервою в 1941 – 1942 рр., коли перебував на радянсько-німецькому фронті на військово-політичних посадах рівня армії, і в 1942 – 1944 рр., коли за нацистської окупації керував Ровенським підпільним обкомом компартії і обласним

штабом радянського партизанського руху). Другим секретарем Ровенського обкому КП(б)У став 34-річний **Василь Чучукало** (до цього третій секретар Сумського обкому партії; у 1949 – 1951 рр. – партійний зверхник нашої області). А 32-річний Филип Щербак (до цього – перший секретар Проскурівського міського КП(б)У сусідньої Кам'янець-Подільської області) став головним радянським посадовцем, очоливши виконавчий комітет Ровенської обласної ради депутатів трудящих. Начальником управління Народного комісаріату внутрішніх справ у Ровенській області був призначений чекіст із відповідним прізвиськом – 36-річний **Роман Кругов**, який раніше був заступником начальника такого ж управління в Миколаєві.

Усі інші керівні та відповідальні посади – партійні, радянські, адміністративні, господарські – теж займали надіслані центром перевірені товариші. Так В. І. Побережний, який у січні 1940 р. очолив Острозький районний комітет КП(б)У, до цього був першим секретарем райкому партії у Ружині Житомирської області.